

The last issue of *Pharmacotherapy in Psychiatry and Neurology* in 2017 (3–4) contains three experimental papers, three review papers, and two reports. Two experimental papers come from the Department of Adult Psychiatry, Poznań University of Medical Sciences. In the first of them, Maria Abramowicz and co-workers present the results on the assessment of renal function in three men and one woman being the excellent lithium responders and having the glomerular filtration rate (GFR) < 50 ml/min/1.73 m². It is known that after 10–20 years of lithium administration, chronic tubular-interstitial nephropathy may occur in some patients, and the discontinuation of lithium in them is associated with high risk of relapse and treatment-resistant course. At the beginning of observation, the mean age of patients was 65 years, and duration of lithium treatment 27 years. Kidney parameters (serum creatinine, GFR, and urine specific gravity) were assessed at least three times during the five-year follow-up period. In three patients, having the GRF between 47–48 ml/min/1.73 m², the kidney parameters did not show significant changes, and they continued lithium treatment as previously. The patient with GFR 32 ml/min/1.73 m², after five years, had a 14% decrease in GFR, and a 10% increase in serum creatinine. In him, the dose of lithium was decreased by one-third and he was placed on systematic nephrological observation.

In the second experimental paper (Magda Malewska *et al.*), in the context of the purine concept of the pathogenesis of mood disorders and schizophrenia, a study of uric acid concentration was performed in these illnesses. The study involved 34 patients with bipolar mood disorder, including 19 subjects with bipolar depression,

15 subjects with bipolar mania, and 22 subjects with schizophrenia. No differences in uric acid levels between the three groups, both during an acute episode and in remission were found. Also, among groups, there were no differences between the acute episode and in remission. However, a proportion of patients had an abnormally high level of uric acid, especially those with the depressive episode (37%, and in 2/3 women).

The experimental paper, with Marta Tyszkiewicz-Nwafor from the Department of Child and Adolescent Psychiatry, Poznań University of Medical Sciences, as the first author, is about the adipocytokines and metabolic consequences of atypical antipsychotic drugs in children and adolescents. The results obtained show that the increase in body weight and BMI in the paediatric population may occur after few weeks of treatment with these drugs, accompanied by changes of some adipokines. The initial concentration of leptin may be connected with changes of BMI and triglycerides, and the number of leptin receptors can be associated with the level of high-density lipoprotein (HDL), measured during treatment.

The first review paper comes from the Medical University in Wrocław (Karolina Dydak *et al.*) and presents the possibilities of therapeutic use of psilocybin, a psychoactive substance acting on the serotonergic system, regarded as a psychodysleptic drug. Selected articles focused on drug-resistant depression, depression in terminal diseases, nicotine, and alcohol addiction, and cluster headaches. Undoubtedly, psilocybin is a substance on which a lot of researches are needed, on bigger groups of patients, to fully confirm its therapeutic effects, to evaluate the safety of use and determine the long-term

effects of its action on the organism. However, it is a substance which is worth paying more attention to, despite the controversy that may arise as a psychedelic drug.

In the next review paper, with Filip Stramecki from the Department of Psychiatry, Medical University in Wrocław as the first author, recent scientific reports were presented on the adjunct anti-inflammatory therapy in schizophrenia. Studies on using cyclooxygenase inhibitors, mainly the celecoxib, have shown their effectiveness in reducing psychotic symptoms both in the first episode of schizophrenia and during exacerbations of the illness. The authors also discuss the results of studies on using, as an adjunct to antipsychotic drugs, such substances as simvastatin, phosphodiesterase inhibitors and pregnenolone, showing promising results obtained in some studies as to an improvement of both positive and negative symptoms of schizophrenia.

The third review-casuistic paper comes from the Lower Silesia Centre for Psychiatric Health (Dorota Kuczberska-Majda and Piotr Baranowski) and discusses the patients' profile receiving vortioxetine or duloxetine as an antidepressant drug. This is illustrated by the description of four cases. In two cases, vortioxetine was used and the choice of the drug was based on its antidepressant and anxiolytic efficacy and favourable influence on cognitive functions since both female patients are active professionally, and this is for them an important area of life. Furthermore, treatment with vortioxetine is not connected with a risk of weight gain, and a negative influence on sexual functions, what would make

for both patients the significant adverse effects. In two subsequent cases, the decision of using duloxetine was made. The main reason for the choice of this drug was its antidepressant and anxiolytic efficacy and the fact of analgesic activity of duloxetine.

The 5th School of the Child and Adolescent Neuropsychopharmacology organised by the European College of Neuropsychopharmacology (ECNP) was held on 2–7 April 2017, in Venice. Polish participants Anna Zielińska and Piotr Niwiński present the topics of lectures and workshops, where the eminent specialists from various countries produced the current knowledge on the child and adolescent neuropsychopharmacology.

Whereas, the 7th School of the European College of Neuropsychopharmacology (ECNP) was held on 25–30 June 2017, in Oxford. Our country was represented by Paweł Gosek and Michał Jarkiewicz. In their report, the authors discuss the school's structure and content. They also try to summarise the presented topics about various aspects of pathogenesis, clinical picture and pharmacotherapy of psychiatric disorders.

I wish you a pleasant reading of our journal and strongly encourage Polish psychiatrists, neurologists and pharmacologists to submit research, review and casuistic papers on pharmacological therapies in psychiatry and neurology. The papers should be submitted via the editorial system available at the journal website at: <http://fpn.ipin.edu.pl>

Professor Janusz Rybakowski

Ostatni numer *Farmakoterapii w Psychiatrii i Neurologii* z roku 2017 (3–4) zawiera trzy prace eksperymentalne, trzy prace poglądowe oraz dwa sprawozdania. Dwie prace eksperymentalne pochodzą z Kliniki Psychiatrii Dorosłych Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu. W pierwszej z nich Maria Abramowicz i współpracownicy przedstawiają wyniki oceny funkcji nerek u trzech mężczyzn i jednej kobiety ze znakomitym efektem profilaktycznym litu, u których współczynnik przesączania kłębuszkowego (GFR, *glomerular filtration rate*) wynosił < 50 ml/min/1,73 m². Jak wiadomo, po 10–20 latach przyjmowania litu u niektórych pacjentów może wystąpić przewlekła nefropatia cewkowo-śródmiąższowa, natomiast odstawienie u nich litu jest związane z dużym ryzykiem nawrotu, a przebieg zaburzenia może stać się lekooporny. Na początku obserwacji średni wiek pacjentów wynosił 65 lat, a długość leczenia litem 27 lat. Parametry funkcji nerek (stężenie kreatyniny w surowicy, GFR, ciężar właściwy moczu) były oznaczane co najmniej trzy razy w ciągu 5 lat. U trzech pacjentów, u których GFR wynosiło 47–48 ml/min/1,73 m², nie stwierdzono znaczących

zmian funkcji nerek i u nich kontynuowano dotychczasowe leczenie litem. U jednego pacjenta, u którego GFR wynosiło 32 ml/min/1,73 m², po pięciu latach stwierdzono jego obniżenie o 14% i wzrost kreatyniny o 10%. U tego chorego obniżono dawkę litu o 1/3 i zalecono systematyczną kontrolę nefrologiczną.

W drugiej pracy eksperymentalnej (Magda Malewska i wsp.), w kontekście koncepcji znaczenia układu purynergicznego w patogenezie chorób afektywnych i schizofrenii, badano stężenie kwasu moczowego w tych chorobach. Badaniem objęto 34 pacjentów z chorobą afektywną dwubiegunową, w tym 19 – z epizodem depresji i 15 – z epizodem manii, oraz 22 chorych na schizofrenię. Nie stwierdzono różnic pomiędzy poziomami kwasu moczowego w trzech grupach pacjentów, zarówno w ostrej fazie chorobowej, jak i w remisji. Również w obrębie poszczególnych grup nie wykazano różnic między ostrym epizodem a remisją. U części pacjentów stwierdzono natomiast podwyższone stężenia kwasu moczowego; dotyczyło to zwłaszcza pacjentów z epizodem depresyjnym (ogółem u 37%, a u 2/3 kobiet).

Praca eksperymentalna, której pierwszą autorką jest Marta Tyszkiewicz-Nwafor z Kliniki Psychiatrii Dzieci i Młodzieży Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu, podejmuje zagadnienie adipocytokin w kontekście powikłań metabolicznych po stosowaniu neuroleptyków atypowych (NA) u dzieci i młodzieży. Uzyskane wyniki wskazują, że w populacji dziecięco-młodzieżowej wzrost masy ciała i BMI może nastąpić już po kilku tygodniach leczenia NA, czemu towarzyszą zmiany w zakresie niektórych adipocytokin. Wyjściowe stężenie leptyny może mieć związek ze zmianami BMI i triglicerydów, a liczba receptorów leptyny z poziomem lipoprotein o dużej ciężkości (HDL), mierzonymi w trakcie leczenia.

Pierwsza praca pogładowa pochodzi z Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu (Karolina Dydak i wsp.) i przedstawia możliwości terapeutycznego zastosowania psylocybiny, substancji psychoaktywnej o działaniu na układ serotonergiczny, uważanej jako środek psychodysleptyczny. W doborze omawianych prac skupiono się na depresji lekoopornej, depresji u osób terminalnie chorych, uzależnieniu od nikotyny i alkoholu oraz klasterowych bólach głowy. Niewątpliwie psylocybina jest substancją, która wymaga przeprowadzenia jeszcze wielu badań, na większych grupach pacjentów, aby móc w pełni potwierdzić jej efekt terapeutyczny, ocenić bezpieczeństwo stosowania i określić długoterminowe skutki działania na organizm. Niemniej jednak warto poświęcić jej więcej naukowej uwagi, mimo kontrowersji, jakie może wzbudzać jako psychodysleptyk.

W kolejnej pracy pogładowej, której pierwszym autorem jest Filip Stramecki z Katedry Psychiatrii Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu, przedstawiono najnowsze doniesienia naukowe dotyczące adjuwantowej terapii przeciwzapalnej w schizofrenii. Badania nad stosowaniem inhibitorów cyklooksygenazy, głównie celekoksybu, wykazały ich skuteczność w redukowaniu objawów psychotycznych, zarówno w pierwszym epizodzie schizofrenii, jak i podczas zaostrzeń choroby. Autorzy omawiają również wyniki prac nad zastosowaniem, jako dodatek do leków przeciwpsychotycznych, takich substancji jak simwastatyna, inhibitory fosfodiesterazy oraz pregnenolon, wskazując na obiecujące wyniki uzyskane w niektórych badaniach dotyczące poprawy w zakresie objawów zarówno pozytywnych, jak i negatywnych schizofrenii.

Trzecia praca pogładowo-kazuistyczna pochodzi z Dolnośląskiego Centrum Zdrowia Psychicznego we Wrocławiu (Dorota Kuczborska-Majda i Piotr Baranowski) i omawia profil pacjentów, u których jako lek przeciwdepresyjny stosowana jest wortioksetyna lub duloksetyna, ilustrując to opisem czterech przypadków. W dwóch z nich zastosowano wortioksetynę, a wybór tego leku podyktowany był jego skutecznością przeciwdepresyjną i przeciwłękową oraz korzystnym wpływem na funkcje poznawcze, gdyż pacjentki są aktywne zawodowo i jest to dla nich ważny obszar życia. Poza tym leczenie wortioksetyną nie wiąże się z istotnym ryzykiem przyrostu masy ciała i nie wykazuje negatywnego wpływu na libido, co byłoby dla obu pacjentek istotnym, niekorzystnym objawem niepożądanym. W dwóch kolejnych przypadkach zdecydowano o włączeniu do terapii duloksetyny. Głównym powodem wyboru tego leku była jego skuteczność przeciwdepresyjna i przeciwłękowa oraz to, że działa on również przeciwbólowo.

W dniach 2-7 kwietnia 2017 w Wenecji odbyła się V edycja Szkoły Neuropsychofarmakologii Dzieci i Młodzieży, organizowanej przez European College of Neuropsychopharmacology (ECNP). Polscy uczestnicy, Anna Zielińska oraz Piotr Niwiński, prezentują tematykę wykładów i warsztatów, na których wybitni specjaliści z różnych krajów. przedstawili aktualną wiedzę na temat neuropsychofarmakologii u dzieci i młodzieży.

Natomiast w dniach 25-30 czerwca 2017 roku w Oksfordzie miała miejsce IX edycja Szkoły Neuropsychofarmakologii ECNP, na której nasz kraj reprezentowali Paweł Gosek i Michał Jarkiewicz. W swoim sprawozdaniu autorzy przybliżają strukturę kursu oraz jego zakres merytoryczny. Starają się również streścić poruszane w czasie zajęć zagadnienia dotyczące różnych aspektów etiopatogenezy, obrazu klinicznego oraz farmakoterapii zaburzeń psychicznych.

Życzę przyjemnej lektury kolejnego numeru naszego pisma i gorąco zachęcam polskich psychiatrów, neurologów i farmakologów do nadsyłania artykułów eksperymentalnych, pogładowych i kazuistycznych dotyczących terapii farmakologicznej w psychiatrii i neurologii. Nadsyłane prace należy umieszczać na panelu redakcyjnym dostępnym na stronie internetowej pisma <http://fnp.ipin.edu.pl>.

Prof. dr hab. med. Janusz Rybakowski